

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233191
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5117233191.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľa: G. T. ml., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. - J., B. XXXX/XX, právne zastúpený: JUDr. Jana Ftorková, advokátka so sídlom v X., so sídlom E. D. XXXX/XS., proti odporcovi: G. T. st., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. - J., B. XXXX/XX, právne zastúpený: JUDr. Martin Olos, advokát so sídlom v O. P., T. T. X, o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 10. júna 2019, sp. zn. 41Pc/40/2017-331, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV. z r u š u j e a v tomto rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zostáva n e d o t k n u t ý .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti zvýšenia výživného o 50 € zastavil (výrok I.). Odporcu zaviazal k povinnosti prispievať na výživu navrhovateľa sumou 100 € s účinnosťou od 30.11.2017 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa (výrok II.). Vo zvyšnej časti, pokiaľ navrhovateľ sa domáhal zvýšenia výživného na sumu 150 € mesačne, návrh ako nedôvodný zamietol (výrok II.). V zmysle § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV). Vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ je synom odporcu, pričom naposledy o vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľa bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žilina z 22.5.2017 č.k. 7Pc/12/2016-84, na základe ktorého bol odporca povinný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 80 € mesačne a splácať nedoplatok na výživnom vo výške 20 € mesačne. Podľa potvrdenia Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne, fakulty veterinárneho lekárstva, navrhovateľ je od 1.9.2017 jej študentom. U navrhovateľa od posledného rozhodnutia súdu došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže naposledy bol žiakom strednej školy a v súčasnej dobe je študentom vysokej školy. V dôsledku uvedeného sa mu zvýšili výdavky, ktoré špecifikoval v celkovej výške cca 450 € a to ako mesačné výdavky na internát cca 60 € mesačne, cestovné cca 80 € mesačne, oblečenie cca 50 € mesačne, hygienu 10 € mesačne, stravu 200 € mesačne, mobil 10 € mesačne a tiež výdavky na skriptá, ktoré špecifikoval a ktoré súd považoval za primerané. Zistené okolnosti nasvedčujú záveru, že v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine došlo u navrhovateľa k takej podstatnej zmene pomerov, ktoré zodpovedajú zvýšeniu vyživovacej povinnosti odporcu. Odporca, rovnako ako v čase posledného rozhodnutia o výživnom, aj v súčasnej dobe má okrem navrhovateľa ešte dve vyživovacie povinnosti, a to k mal. M. T., nar. XX.XX.XXXX z družského pomeru s Mgr. J. J. a k mal. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorej prispieva sumou 120 € mesačne od 13.10.2016. U otca došlo však k zníženiu príjmu zo sumy cca 600 - 700 € na sumu rodičovského príspevku cca 220 €, pričom tvrdené výdavky odporca hradí pomocou príjmu svojej družky. Nástup odporcu na rodičovskú dovolenku od 11.7.2018 nemožno hodnotiť (vychádzajúc zo zákonných ustanovení) ako úmyselné zbavenie sa vyššieho príjmu, resp. výhodnejšieho zamestnania. Nárok na materskú dovolenku a na rodičovskú

dovolenku má v zmysle Zákonníka práce tak žena, ako aj muž, pričom odporca využil iba svoje zákonné právo vyplývajúce zo Zákonníka práce. V konaní bolo nesporné preukázané, že odporca sa o maloletú M. celodenne stará. V konaní bol aj preukázaný racionálny dôvod rozhodnutia zo strany odporcu zostať na materskej dovolenke, keďže jeho družka, ktorá mala preukázateľne vyšší príjem a z obavy o stratu zamestnania sa vrátila späť do pracovného procesu. Príjem družky odporcu pri určení výšky výživného nezohľadňoval, nakoľko táto nemá voči navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť. Prihliadal ďalej aj na podmienky uvedené v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Uvedené je potrebné vykladať tak, že dieťa má právo podieľať sa aj na nižšej úrovni rodiča. Životnej úrovni rodiča sa dieťa musí svojimi potrebami prispôbiť, či už v pozitívnom alebo negatívnom slova zmysle. V prípade, aj keby boli potreby dieťaťa odôvodnené vo väčšom rozsahu, sú tieto obmedzené práve životnou úrovňou, schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodiča. Práve takýto výklad sa javil v prejednávanej veci ako limitujúci, na základe čoho dospel k záveru, že je dôvodné zaviazat' odporcu platiť výživné na navrhovateľa vo výške 100 € mesačne od podania návrhu. Zároveň konštatuje, že v dospelom veku možno od dieťaťa spravodlivo a v súlade s dobrými mravmi požadovať, že ak na krytie jeho odôvodnených potrieb v celom rozsahu nepostačujú schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča, je dôvodné, aby sa samé pričínilo o zabezpečenie zdrojov. Navrhovateľ je schopný privyrábať si napríklad brigádami v období letných mesiacov, keď školskú výučbu nemá. Tvrdenie odporcu, že navrhovateľ má značný príjem z komerčného chovu vtákov sa v konaní nepreukázalo. Uvedené tvrdenie absolútne nevyplýva z bežných účtov navrhovateľa vedených v V., S. V. O. a D. O., v P. J. S., ani z pohybov na bežných účtoch. Ani z výsluchu svedka C. táto skutočnosť značného príjmu navrhovateľa nevyplývala. Podľa výpovede svedka za pomoc navrhovateľa svedkovi je poskytovaná strava, požičanie automobilu, poplatky na semináre alebo chovateľské konferencie, či krmivo pre dva papagáje navrhovateľa, na ktoré navrhovateľ nemá finančné prostriedky. Taktiež nebolo preukázané tvrdenie odporcu, že by sa navrhovateľ voči nemu správal v rozpore s dobrými mravmi. V konaní boli preukázané len obojstranne narušené vzájomné vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom ako synom a otcom, čo bez ďalšieho nemožno vyhodnotiť ako správanie sa navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti bolo potrebné vychádzať aj zo zistenia, že navrhovateľ býva u starých rodičov, t.j. rodičov odporcu, čo sa javí málo pravdepodobné, že by sa navrhovateľ k odporcovi skutočne správal v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež nebolo preukázané, že by navrhovateľ mal v dome zriadený veľkochov v počte 50 vtákov. Bol preukázaný chov 4 párov, t.j. 8 kusov vtákov. Pri určení rozsahu výživného prihliadal aj na skutočnosť, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu si plnia obidvaja rodičia. Navrhovateľ má matku, ktorá je rovnako ako odporca povinná sa podieľať podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov na výžive navrhovateľa. Ku dňu vyhlásenia rozsudku mal odporca voči navrhovateľovi podľa nesporného tvrdenia účastníkov vyrovnané doposiaľ všetko zročné výživné ku dňu rozhodovania súdu, preto o nedoplatku na výživnom nerozhodoval.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že pôvodne sa domáhal určenia výživného na sumu 200 €, pričom v časti o zaplatenie sumy 50 € zobral návrh späť z dôvodu priznania ubytovacieho štipendia, ktoré výšku jeho odôvodnených potrieb ovplyvnili. Rozsudok súdu prvej inštancie je formálne nesprávny, keďže súd prvej inštancie mal rozhodnúť o zvýšení výživného a o zmene predchádzajúceho uznesenia Okresného súdu v Žiline č.k. 7Pc/12/2016-84. Súd prvej inštancie v bodoch 49. a 50. nedostatočne zhodnotil okolnosti, ktoré nastali v podstatnej zmene pomerov na jeho strane od posledného rozhodovania súdu o výživnom, keď zvýšil výživné len o 20 € mesačne oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu. V čase predchádzajúceho rozhodnutia nemal navrhovateľ náklady na ubytovanie v mieste štúdia - Brno, ktoré súd prvej inštancie uznal v rozsahu 60 € mesačne a ktoré vznikajú v dôsledku cestovných výdavkov z miesta bydliska do miesta štúdiu minimálne cca 80 € mesačne. Tiež mu vznikajú zvýšené výdavky na stravu, pretože študuje mimo trvalého bydliska, ďalej náklady na zabezpečovanie študijnej literatúry a pomôcok ako poslucháča vysokej školy a zvýšené náklady na oblečenie v dôsledku zabezpečovania oblečenia potrebného pre praktický výkon prípravy na štúdium v odbore veterinárneho lekárstva a prístrojov k tomu nevyhnutných. Vychádzajúc zo všetkých dôkazov jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach vo veci zvýšenia výživného nemožno stotožniť sa s takýmto všeobecným záverom súdu vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na príjem odporcu (body 23., 24., 42, v bode 39. uviedol nesprávnu výšku materskej), aj pri vyživovacej povinnosti k mal. M. a k mal. B. je odporca schopný plniť výživné voči nemu minimálne v požadovanej výške 150 € mesačne. Nestotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, že vlastnou zárobkovou činnosťou by si vedel zabezpečiť finančné prostriedky na živobytie, napríklad počas letných prázdnin. Takouto formou príjmu, napríklad brigádami, by si nemohol zabezpečiť všetky odôvodnené náklady, ktoré vyžaduje štúdium.

Zdôrazňovanie zo strany súdu, že vyživovaciú povinnosť si musia plniť obaja rodičia nie je na mieste, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že aj matka navrhovateľa sa podieľa v rozsahu svojich schopností a možností na plnení vyživovacej povinnosti tak, ako to vyplýva z jej výpovede na pojednávaní dňa 4.4.2019. Taktiež sa nemožno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z príjmu odporcu z titulu rodičovského príspevku v období po vzniku nároku, t.j. od 1.1.2019. Je síce možné uznať, že zo strany odporcu došlo k využitiu zákonného práva, keď po dohode s matkou mal. M. sa rozhodli, aby rodičovský príspevok po splnení zákonných podmienok poberal odporca, avšak vzhľadom na takéto rozhodnutie odporcu pri trvaní zákonnej vyživovacej povinnosti odporcu voči dvom deťom pochádzajúcim z predchádzajúceho vzťahu, nie je možné vykladať inak, ako vzdanie sa príjmu, ktorý dosahoval pred vznikom nároku na rodičovský príspevok. Z konania vedeného na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 15P/110/2011 - konanie o určenie výživného na mal. B. T., nar. XX.X.XXXX vyplýva, že odporca a družka odporcu Mgr. J. J. sa dohodli na tom, že zo svojho príjmu, ktorý dosahuje ako zamestnankyňa spoločnosti Schaeffler Kysuce spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto, bude zabezpečovať potreby odporcu, ako aj z toho vyplývajúce zákonné povinnosti odporcu vo vzťahu k deťom pochádzajúcim z jeho rozvedeného manželstva. Z tejto výpovede svedkyne vyplýva aj to, že pokiaľ aj bola družka odporcu na materskej dovolenke, finančne jej vypomáhal odporca a s poukazom na všetky okolnosti pri určení vyživovacej povinnosti odporcu voči navrhovateľovi mal súd vychádzať z príjmu, ktorý dosahoval v jeho poslednom zamestnaní pred nástupom na materskú a rodičovskú dovolenku ako zamestnanec firmy TRANS-TECHNIK s.r.o. Taktiež nesúhlasil s právnym posúdením súdom prvej inštancie, že nebolo dôvodné, aby pri určovaní výšky výživného zohľadnil príjem družky odporcu Mgr. J. J. tak, ako je to konštatované v rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 15P/110/2011 zo dňa 4.3.2019 pri určení výživného na mal. B.. V uvedenom rozsudku bolo konštatované, že pre rodinu odporcu bolo výhodnejšie, aby odporca nastúpil na materskú a rodičovskú dovolenku vzhľadom na výšku príjmu jeho družky, ktorý predstavoval cca 1.100 € mesačne + vyplácaný 13. a 14. plat a bonus. Aj keby súd vychádzal z príjmu odporcu z titulu poberania rodičovského príspevku od 1.1.2019, neobstojí rozhodnutie súdu o zvýšení výživného v období od podania návrhu až do 1.1.2019, pretože v uvedenom období bol odporcovi vyplácaný materský príspevok denne vo výške 22,7921500 €, t.j. 683 € mesačne. Súd prvej inštancie nerozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 30.11.2017 do rozhodnutia súdu aj pri určení zvýšeného výživného vo výške 100 €. Za uvedené obdobie vznikol odporcovi nedoplatok celkom za 18 mesiacov vo výške 360 €, o ktorom súd vôbec nerozhodol, resp. konštatoval, že ku dňu rozhodovania súdu nemal odporca voči nemu žiaden nedoplatok na výživnom. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že zvyšuje vyživovaciú povinnosť odporcu G. T. k plnoletému synovi G. T. zo sumy 80 € na sumu 150 € mesačne od 30.11.2017, ktoré sumy je povinný platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

3. Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Tvrdenia navrhovateľa o tom, že chov exotického vtáctva nevykonáva komerčne, je zavádzajúce. Čestné prehlásenia a výpoveď svedka W. C., že navrhovateľovi poskytol zadarmo krmivo a že mu aktuálne počas štúdia len vypomáha pri chove vtáctva a zastupuje ho pri občasnom predaji papagájov, je nepravdivé. Žalobca v Brne trávi iba pár dní počas výuky a väčšinu času na nachádza v okrese X., kde sa venuje zárobku z veľkochovu, nehovoriac o skúškovom období a prázdninách, kedy je neustále v X.. Uvedené potvrdzuje aj článok v časopise Nový čas: „Koniček kamarátov zo X. dosiahol megarozmery: Vtáky za tisíce chováme v záhrade“, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ spolu s p. C. komerčne inzerujú predaj chovaných vtákov. Opätovne zdôrazňuje, že starostlivosť o svoje vlastné dieťa, mal. M., počas rodičovskej dovolenky nemožno rozhodne kvalifikovať (ani analogicky) ako akékoľvek vzdanie sa zamestnania a príjmu. Z písomného vyjadrenia zamestnávateľa jeho družky jednoznačne vyplýva, že táto vzhľadom na situáciu jej zamestnávateľa musela do práce v lete 2018 nastúpiť. Zo súdnej praxe vyplýva, že pokiaľ je rodič na rodičovskej dovolenke, je nerozhodné, či sa jedná o matku alebo otca, vždy súd vychádza z výšky poberaného rodičovského príspevku. Má aj ďalšiu vyživovaciú povinnosť k synovi B., o ktorého sa od začiatku júla 2019 stará, nakoľko odišiel z domácnosti matky bývať späť ku nemu.

4. Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu odporcu uviedol, že odporca sa vyjadruje k chovu vtáctva v rodinnom dome ako ku skutočnostiam, ktoré ešte nastali pred jeho nástupom na vysokú školu. V súvislosti s nástupom na vysokú školu, keďže sa jedná o náročné štúdium, nemôže sa venovať ani brigádnickej činnosti, ani chovu vtákov za účelom komerčného zisku. Odporca sa vyjadruje ohľadne nákupu exotov, klieťok a zariadenia značnej hodnoty, ktoré nezapadajú do obdobia po 28.11.2017, t.j. v čase, keď boli vzťahy medzi ním a odporcom dobré a kedy ho ešte odporca podporoval v jeho záľube

chovu vtákov, avšak v žiadnom prípade nešlo o ziskovú a zárobkovú činnosť. Obsah článku „Koníček kamarátov zo X. dosiahol megarozmery: Vtáky za tisíce chováme v záhrade“ nie je pravdivý, pretože neprešiel korektúrou pred vydaním v tlači a došlo k publikovaniu nesprávnych a skreslených informácií. Autor článku hodnotí chovanie exotických vtákov ako jeho činnosť súvisiacu s chovom v rodinnom dome, v ktorom býva W. C., ktorú autor článku hodnotí na úrovni pomoci, nie však v súvislosti so zárobkovou činnosťou. Za situácie, pokiaľ má odporca dve vyživovacie povinnosti a nastúpil na materskú dovolenku, je potrebné posudzovať vždy individuálne z hľadiska vzdania sa výhodnejšieho zamestnania. Mal. B. sa v lete roku 2019 rozhodol, že bude žiť u otca len z dôvodu toho, že sa nestotožnil s výchovným vplyvom matky, pričom mal u matky vytvorené veľmi dobré podmienky, jeho prospech v škole sa zlepšil, na základe čoho bol prijatý na gymnázium pre školský rok 2019/2020. Nestotožnil sa s námietkou odporcu, že si vybral štúdium v Českej republike, v Brne a nie na Slovensku, k tomuto sa viackrát už vyjadroval. V konaní nebolo preukázané, že by sa z jeho strany vo vzťahu k odporcovi ako k otcovi správal v rozpore so zásadami morálky alebo použil voči otcovi fyzické ataky, na takéto tvrdenia odporca nemá žiadne dôkazy.

5. Odporca vo vyjadrení k podanému vyjadreniu navrhovateľa uviedol, že tvrdenia, že spolu s p. C. nevykonáva komerčne chov a predaj exotického vtáctva je nepravdivé, navrhovateľ neustále inzeruje predaj exotov, nielen na internete, ale aj v českom časopise Papoušci, pričom si súčasne zriadil aj súkromný chov v B. na pozemku starých rodičov, nakoľko už má dosť finančných prostriedkov. Nejedná sa teda o žiadny koníček, ale o cielene organizovaný a prevádzkovaný veľkochov, z ktorého navrhovateľ dosahuje príjem a zisk.

6. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal včas (§ 362 ods. 1 CSP) účastník konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 65 a § 66 CMP, ktorý podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Záver súdu prvej inštancie, ktorý na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že bolo dôvodné zvýšiť výživné odporcu na navrhovateľa zo sumy 80 € na sumu 100 € mesačne s účinnosťou od podania návrhu, skutkovým zisteniam nezodpovedá.

8. V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmenu pomerov v zmysle uvedeného ustanovenia možno definovať ako taký stav, ktorý je odlišný do stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní. Zásadne sa musí jednať o zmenu závažnejšieho charakteru, t.j. o podstatnú zmenu.

9. Z výkladu vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pri rozhodovaní súdu o zvýšení vyživovacej povinnosti musí súd vychádzať z porovnania skutočností (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), ktoré tu boli v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Súd prvej inštancie síce v dôvodoch rozsudku konštatoval, že na strane navrhovateľa, t.j. v jeho odôvodnených potrebách došlo k podstatnej zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného, avšak záver, že je dôvodné zvýšiť vyživovaciu povinnosť o 20 € oproti predošlému rozhodnutiu súdu, spočíva len v posúdení okolností na strane povinného rodiča (odporcu), ktoré nebolo vykonané v súlade s podmienkami § 62 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

10. Pojem výživné Zákon o rodine výslovne nedefinuje. Literatúra a súdna prax na výživné prihlíada ako na zabezpečovanie potrieb medzi subjektmi rodinnoprávneho vzťahu, nielen teda ako na uhradzovanie výživy vo vlastnom slova zmysle, ale i ako na uspokojovanie ostatných hmotných potrieb (ošatenie, obuv) a kultúrnych potrieb (prostriedky na rozširovanie a prehľbovanie vzdelania, na rozvoj záujmov a záľub). Výživným pre dieťa je mienené uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej i duševnej. Výživné môže byť plnené zásadne poskytovaním pravidelných opakujúcich sa peňažných dávok, môže spočívať v poskytovaní určitých naturálnych plnení (napr. bývanie) a hlavne tiež v zabezpečovaní osobnej starostlivosti o osobu oprávneného a o spoločnú domácnosť. Rozsah vyživovacej povinnosti je daný možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného a odôvodnenými potrebami oprávneného, a to odlišne podľa jednotlivých druhov vyživovacej povinnosti podľa Zákona o rodine. Zákonný rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je daný

kritériom „rovnakej životnej úrovne“. Zákon preferuje dobrovoľnosť v plnení, ak však nie je plnenie dobrovoľné, riadne a včas, rozhodne súd.

11. K základným predpokladom pre uplatnenie vyživovacej povinnosti rodičom k deťom patrí hlavne:

a) stav odkázanosti na výživu na strane dieťaťa (§ 62 ods. 1 - pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť),
b) schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov umožňujúce im plniť výživné (§ 62 ods. 2 - rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov).

Vyššie uvádzané kritérium výživného, ako aj podmienky vyjadrené v § 78 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné hodnotiť (odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča), vzhľadom na okolnosti konkrétneho prejednávaneho prípadu. V danom prípade obzvlášť je potrebné prihliadať na skutočnosť, že aj keď v prípade navrhovateľa sa jedná o plnoleté dieťa, vzhľadom na okolnosti, ktoré nastali na strane obidvoch rodičov (rozvod manželstva, vzájomné vzťahy po rozvode, vytvorenie samostatných domácností zo strany obidvoch rodičov) navrhovateľ od decembra roku 2017 nevytvára spoločnú domácnosť so žiadnym zo svojich rodičov a v otázke bývania je odkázaný na pomoc starých rodičov (rodičov otca, ktorým prispieva na spoločnú domácnosť sumou 50 €). Na rozdiel od väčšiny iných prípadov, keď dieťa (i keď plnoleté) žije v spoločnej domácnosti aspoň u jedného z bývalých rozvedených rodičov, v tomto prejednanom prípade sa jedná o dieťa, ktoré je odkázané na výživu jedného, ako aj druhého z rodičov, keďže s nimi nezdiera spoločnú domácnosť a je nútený byť odkázaný na prostriedky, ktoré sú mu povinní poskytovať jeho rodičia až do doby, pokiaľ nie je schopný sám sa živiť, prípadne si tieto podľa možnosti zabezpečovať sám.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že pri výdavkoch ako sú konštatované v bode 49. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (jedná sa o najnutnejšie náklady na živobytie), navrhovateľ nie je schopný si zabezpečiť prostriedky na živobytie sám. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci navrhovateľ má právo na vyživovaciu povinnosť od obidvoch svojich rodičov, rozsah závisí na ich možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch. Iné potreby má dieťa útleho veku, iné napríklad dospievajúce alebo vysokoškolač. Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že už tým, že navrhovateľ prestúpil z nižšieho stupňa školy (strednej) na vyšší stupeň školy, sa mu v podstate zvýšili výdavky len v súvislosti so zabezpečením štúdia, ako je napríklad ubytovanie, cestovné, stravovanie, nákup literatúry a školských pomôcok, keďže študuje na odbornej škole, kde zakupovanie špecifických pomôcok na výučbu sa u takéhoto typu štúdia všeobecne predpokladá. V tomto smere je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť, v akej výške platí navrhovateľ za internát od začiatku štúdia do súčasnej doby, prípadne, či je poberateľom štipendia (sociálneho, prospechového), keďže závery súdu prvej inštancie o výške nákladov na štúdium sa nezhodujú so svedeckou výpoveďou svedkyne K. T. na pojednávaní konanom dňa 4.4.2019.

13. Súd prvej inštancie, pokiaľ dospel k záveru, že nie je v možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné, než v rozsahu 100 €, vychádza z neúplne zisteného skutkového stavu. Na čísle listu 302 je zažurnalizovaný rozsudok Okresného súdu Žilina z 4. marca 2019 sp. zn. 15P/110/2011, ktorý rozhodoval o zverení mal. B. T. do osobnej starostlivosti matky, ako aj v určení vyživovacej povinnosti otca G. T. na mal. B. T. Týmto rozsudkom bol otec (odporca) zaviazaný k povinnosti platiť výživné na mal. B. sumou 120 € s účinnosťou od 13.10.2016. V rozsudku (bod 13.) je napríklad hodnotená výpoveď svedkyne Mgr. J. J. (družky odporcu), ktorá (okrem iného) uviedla, že od 10.9.2016 až do 10.7.2018 poberala materské vo výške asi 900 €, od 5.5.2017 poberala rodičovský príspevok asi 214 € a do práce nastúpila 3.7.2017 (zrejme chyba, správne mal byť uvedený rok 2018 - poznámka odvolacieho súdu) s čistým mesačným príjmom cca 1.000 € netto. Podľa vyjadrenia otca (odporcu) tento nastúpil na rodičovskú dovolenku v súvislosti s narodením mal. M. (XX.XX.XXXX) od 11.7.2018, pričom poberal materské mesačne vo výške 600 až 700 € a od 23.1.2019 poberá rodičovský príspevok cca 220 €, pričom jeho družka musela nastúpiť do práce z organizačných dôvodov. V uvedenom smere zo strany súdu prvej inštancie nebolo vykonané riadne dokazovanie a ďalej, či od 11.7.2018 bol odporca poberateľom materskej a rodičovského príspevku a v akej výške, za akých podmienok; a v akej dĺžke sa materská a rodičovský príspevok po narodení dieťaťa poskytuje a či k nástupu odporcu na nástup do zamestnania, keďže takáto povinnosť zamestnanca zo zákona nevyplýva. Aj v prípade, že by uvedené skutočnosti boli preukázané, treba vziať pri rozhodovaní o výživnom na zreteľ, či takouto zmenou (dobrovoľnou alebo nútenou) došlo k poklesu príjmov dosahovaných do domácnosti odporcu a jeho družky v dôsledku zmeny vo výkone rodičovských práv odporcu a jeho družky k mal. dieťaťu podľa predpisov o sociálnom zabezpečení, teda, či to mohlo mať vplyv na rozsah vyživovacej povinnosti

odporcu vo vzťahu k navrhovateľovi. Podľa potvrdenia zamestnávateľa odporcu, tento za rok 2017 dosiahol priemerný mesačný čistý príjem (s pripočítaním nemocenských dávok 516,80 €) vo výške 725,85 € a za prvé tri mesiace roku 2018 (za ďalšie mesiace roku 2018 do nástupu na materskú dovolenku súd prvej inštancie príjem odporcu nezisťoval) tento predstavoval 624,13 €. Je zrejmé, že odporca okrem platenia výživného vo výške 80 € sa iným spôsobom na výžive navrhovateľa nepodieľa. Na strane matky, podľa údajov v rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 15P/110/2011, za rok 2018 dosiahla priemerný mesačný príjem 694,68 €, pričom okrem maloletého B. zabezpečuje aj starostlivosť o dve maloleté deti pochádzajúce z jej súčasného vzťahu. Podľa tvrdenia matky, ako aj navrhovateľa, táto prispieva navrhovateľovi mesačne peňažnou sumou 80 € + mesačne mu dáva daňový bonus vo výške 21,41 € a prispieva mu na stravu vo výške cca 15 € mesačne + platí mu poisťku vo výške 10 €.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené preto bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť podmienky uvedené v § 78 ods. 1 Zákona o rodine vo vzťahu k podmienkam § 62 Zákona o rodine, t.j. možnosti, schopnosti a majetkové pomery na strane obidvoch povinných rodičov, keďže na základe výsledkov vykonaného dokazovania, pokiaľ sa týka posúdenia odôvodnených potrieb dieťaťa (navrhovateľa) nasvedčuje záveru, že tak poskytované výživné zo strany matky, ako aj doposiaľ určené výživné zo strany otca, nepostačuje pokryť ani najzákladnejšie potreby oprávneného, ktoré vznikajú nielen v súvislosti so štúdiom, ale aj výdavkami spojenými s kultúrnym, spoločenským a osobným vyžitím navrhovateľa v jeho veku. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie vyjadrený v bodoch 54. a 55. rozsudku, že na základe výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania nebolo preukázané tvrdenie odporcu o tom, že by navrhovateľ chovom vtáctva si zabezpečoval prostriedky spôsobom a v rozsahu, že by bol schopný sám sa živiť v zmysle podmienok § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)